No. 43. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 7 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 4den April.

In de kamer der pairs zijn gisteren de beraadslagingen over de wet omtrent het toestaan van een millioen franken voor geheime fondsen begonnen. Verscheidene leden hebben te dier gelegenheid de binnen- en buitenlandsche staatkunde van het ministerie aangetast, en daarbij onderwerpen van zeer onderscheiden aard behandeld. De burggraaf *Dubouchage* heeft beweerd, dat de tooneel-censuur niet krachtig genoeg werd uitgeoefend, en dat op de uit 's rijks kas gesubsidieerde *Parijsche* schouwburgen voortdurend stukken werden vertoond, waarin het heiligste werd aangerand of kerkelijke plegtigheden door tooneelspelers werden geparodieerd. De markies *de Boissy* taste de ten aanzien van Spanje gevolgde staatkunde aan, ging daarbij zoo ver van den Regent *Espartero* een agent van Engeland te noemen, en zeide, dat hij, zoo al niet met de daad, dan toch met zijne bedoelingen, een koningsmoorder was. De spreker werd door den voorzitter bij herhaling tot de orde geroepen. Eindelijk is de aanvraag met 124 tegen 17 stemmen toegestaan.

— De commissie van het budget heeft thans het onderzoek der budgetten van oorlog en marine ten einde gebragt. Zij heeft het cijfer van het effectief der landmagt aangenomen zooals dat door den minister bij de voordragt was bepaald, te weten 344,000 man, 84,238 paarden, en 160,000 man reserve.

De kosten voor de zeemagt van den Staat, welke voor het loopende jaar op 136 millioenen zijn gesteld, zullen denkelijk, voor 1843, op bijna 120 millioenen worden gebragt, en dus eene vermindering van omtrent 17 millioenen ondergaan.

— Heden heeft de koning met verscheidene ministers gearbeid, en onder anderen den graaf *Bresson* en den heer *Salvandy* ontvangen. Laatstgenoemde zal, naar men zegt, eerstdaags weder naar Madrid terugkeeren, maar thans niet in betrekking van ambassadeur maar als gevolmagtigd minister.

— De Koning en Koningin der Belgen zullen denkelijk de bevalling der hertogin *van Nemours* niet afwachten, maar tusschen de 15 en 20 dezer de terugreis naar Brussel aannemen, van waar de Koningin in de maand Mei welligt herwaarts weder zal keeren.

De hertogin houdt reeds sedert veertien dagen hare kamer. Men vreest eene ontijdige bevalling. Dit zou oorzaak zijn, dat de Koninklijke familie haar vertrek naar St. Cloud, dat met 1 April zou plaats gehad hebben, heeft uitgesteld.

— De maandelijksche brievenmaal uit Indië is thans hier weder aangekomen, medebrengende tijdingen uit China tot den 18den Januarij, uit Jellalabad in Afghanistan tot den 25sten Januarij, uit Calcutta tot den 17den Januarij en uit Bombay tot den 1sten Maart.

— De berigten uit China behelzen een aantal bijzonderheden, maar vermelden geene verandering in den reeds bekenden staat van zaken. Hoogst gewigtig daarentegen zijn de tijdingen uit Afghanistan; zij bevestigen den ondergang van het garnizoen van Cabul, waarvan tot op de afzending dezer berigten nog niemand te Jellalabad ontkomen is dan een geneesheer, Dr. *Bridon*. Ziehier een uittreksel uit de *Bombay Times*, het noodlottig einde van het voormelde garnizoen vermeldende:

» Het treurspel van Kabul is ten einde geloopen; de beker van onspoed en droefheid is tot den bodem toe geledigd. Van het op den 1sten November ll. nog 12000 à 16000 man sterk leger zijn slechts 200 of 300 man in boeijen overgebleven. Geen 10 man zijn aan de handen des vijands ontkomen; sedert den 28sten December (dagteekening der vorige berigten) zijn 120 britsche officieren en 5000 soldaten omgekomen. Een europesch regiment en drie regimenten Cipaijers zijn vernield geworden. Nog kent men niet naauwkeurig de bijzonderheden van den dood des engelschen gezants; hij is, naar het schijnt, door een Ghazee, een fanatiek persoon, en niet door *Ukhbar-Khan* getroffen geworden. De door hem gesloten overeenkomst was vernieuwd en den 29sten December voor goed vastgesteld geworden. Volgens de bepalingen daarvan zouden onze gekwetsten en zieken, ten getale van 300, toevertrouwd worden aan de zorg van het voorloopig gouvernement van Kabul; Jellalabad en Kabul moesten worden ontruimd; het leger zou met een vrijgeleide afmarcheren, medevoerende deszelfs geweren, alsmede de munitie voor ieder man, en met vergunning tevens, om eenige stukken geschut mede te nemen. De conventie was den 4den of den 5den Januarij door den generaal *Elphinstone*, door verscheidene hoofdofficieren, en den majoor *Pottinger*, in hoedanigheid van politieken agent, geteekend geworden. Men liet zes gijzelaars, officieren der verschillende regimenten, in 's vijands handen.

» Den 6den Januarij nam het leger den afmarsch aan; bezwaarlijk zou men een treuriger schouwspel hebben kunnen zien; de ongelukkige, haveloze soldaten, door ziekten verzwakt en door de gevechten uitgeput, sleepten zich met moeite voort; overal omgaf hun de sneeuw; en een afstand van 90 mijlen, door holle wegen over stroomen en bergen, moesten zij afleggen. *Ukhbar-Khan* heeft de brigade tot aan het einde van derzelver eersten marsch vergezeld, te weten 3 mijlen voorbij de kantonnementen en 9 mijlen van het kasteel, zijnde het punt van den afmarsch. De troepen bivouacqueerden den eersten nacht onder den blooten hemel, op den met sneeuw bedekten grond. Zoodra de troepen waren afgetrokken is het volk in de kantonnementen gedrongen, en heeft die vervolgens in brand gestoken. De achterhoede moest eene aanval doorstaan en verloor een deel der bagage. De ongelukkige Afghanistanners deden bij eene proclamatie aangespoord ... op den ... dag van den marsch waren de britsche troepen in het defilé of den naauwen doorgang van Khoord-Kabul gekomen, waar de brigade van den generaal *Sale* den 12den October hetzelfde geleden heeft. De troepen baanden zich met geweld en met eenen ongeloofelijken moed den doortogt, maar niet zonder verlies van volk.

» *Ukhbar-Khan* gaf zich te vergeefs alle moeite om de Ghazees in toom te houden, ziende al zijne pogingen vruchteloos, zoo stelde hij de dames (vrouwen van engelsche officieren, ten getale van ...) aan, om zich onder zijne bescherming te stellen; zij zijn met alle bescheidenheid behandeld geworden en hare echtgenooten hebben de vergunning verkregen haar te vergezellen. Bij de Sipaijers ging de krijgstucht verloren; verscheidenen van dezelve deserteerden, anderen kwamen van honger om. Te Tugdulluck gekomen zijnde, waar de moeijelijkste en gevaarlijkste doorgang is, omgeven door steile diepten en met een kronkelend pad, vond men de engte door opgehoopte steenen gesloten. De door deze barikaden opgehouden troepen maakten halt en bleven langer dan een geheelen dag in het bassin of het dal dat door de aan alle zijden zich verheffende rotsen gevormd wordt, onder het onophoudelijk vuur van den vijand, die de hoogten bezette. Nog was men 55 mijlen van Jellalabad verwijderd. Het geschut had men moeten achterlaten, na het vooraf vernageld te hebben. *Ukhbar-Khan* nam den generaal *Elphinstone* en den brigadier *Shelton* gevangen, en geleidde hen in zijne tent.

» Den 12den Januarij begaf de ongelukkige, op allerlei wijze door honger, koude en het vijandelijk lood en staal geteisterde brigade zich op nieuw op marsch. Met groote moeite kwam men over de barikade; slechts 300 man schaarde zich zamen, en er bleef niets meer dan de hoop dat men Jellalabad nog bereiken zou. Men kan het leger van dat oogenblik af als verdelgd beschouwen. De manschap viel te midden van de sneeuw neder, en bleef ... op de plaats; 25 officieren te paard waren te Gundamuk, op 22 mijlen afstands van het noodlottig defilé aangekomen; in de dorpen vervolgde men hen, met stokken gewapend, en wierp hen steenen achterna. Alleen de geneesheer *Bridon* was nog en, wel den 13den, te Jellalabad op een kleine, droogelijke poney aangekomen. Naar het schijnt zijn de gevangenen met verschooning behandeld geworden. De vrouwen zijn met hunne echtgenooten te Lughman.

Ukhbar-khan beijvert zich in het gebergte nabij Jellalabad om de stammen tegen de troepen van sir *Robert Sale* in beweging te brengen. Zonderling is het bij al deze noodlottige gebeurtenissen dat de Schach *Soojah* zich niet alleen in het kasteel te Kabul schijnt te kunnen staande houden, maar zelfs de chefs aldaar in zijn belang te hebben kunnen winnen. Men heeft intusschen geen bewijzen dat hij mede deel aan de zamenzwering genomen heeft; maar het zou toch kunnen zijn."

Men ziet, dat deze berigten in de hoofdzaak overeenkomen met de voorloopige geruchten, die reeds door de brievenmaal uit Bombay van den 1sten Februarij bekend waren geworden. Ook toen was het een Engelsch doctor, die, na als door een wonderwerk uit de handen der oproerige Afghanen ontsnapt te zijn, de tijding van het geheel verdelgen der Engelsche bezetting van Kabul en van de bij die stad aangelegde legerplaats te Jellalabad had aangebragt. Overigens verdient het herinnering, dat, na den algemeenen opstand in Afghanistan en het verdelgen van eenige verstrooide Engelsche detachementen, vier hoofdplaatsen door Britsche troepen bezet bleven, namelijk de hoofdstad Kabul, Jellalabad, Ghizni en Kandahar. De 9,000 man, die zich te Kabul bevonden, zijn thans voor goed verloren, met uitzondering van eenige der voornaamste officieren, die in gevangenschap verkeeren en wier leven misschien nog te redden is. De thans medegedeelde bijzonderheid, dat de Schach *Soojah*, die na het uitbreken van den opstand zich te midden der Engelschen in de citadel van Kabul bevond, zich, waarschijnlijk met hulp van eenige inlandsche troepen in zijne dienst, handhaaft, heeft iets verrassends. Men had gemeend, dat deze Vorst, dadelijk na den aftogt der Engelschen, door zijne oproerige onderdanen zou zijn vermoord. Jellalabad wordt door de [illegible] teruggetrokkene legerafdeeling van den generaal *Sale* bezet. Die generaal had, volgens de vroegere berigten, die stad zoodanig versterkt, en aldaar zoo veel levensmiddelen bijeengebragt, dat hij meende er zich eenige maanden te kunnen staande houden, als wanneer hem van de zijde van Peschauer versterking zou kunnen worden toegevoegd. Indien de toestand van dien generaal sedert niet ongunstiger is geworden, is er weinig twijfel aan, dat hij zich aan de te Kabul geslotene overeenkomst, waarbij ook de ontruiming van Jellalabad bedongen is, niet houden zal. In tegendeel bestaat er grond tot het vermoeden, dat de Engelschen, zoodra het jaargetijde het toelaat, Jellalabad tot het punt zullen kiezen van waar zij zullen uitgaan, om eene herovering van de stad Kabul, die 90 Engelsche mijlen westelijker ligt, te beproeven. De sterke bergvesting Ghizni werd, volgens de vroegere berigten, door een regiment Engelschen bezet, doch de gemeenschap met dat punt is van het begin des opstands af geheel afgesneden geweest. De te Kandahar bevelvoerende Britsche generaal bezat eene aanzienlijke magt en scheen weinig van de opstandelingen te duchten te hebben. Intusschen zou men uit den inhoud van de thans medegedeelde berigten, waarvan een verlies door de Engelschen van 12 of 16,000 man gesproken wordt, kunnen opmaken, dat de steller nog meer troepen als geheel verloren beschouwt, dan de 5 of 6000 man, die Kabul en de legerplaats in de nabijheid plagten te bezetten.

Onder de geduelten van het bovenstaande berigt, die nadere opheldering behoeven, behoort ook wat daarin omtrent de door *Akbar-Khan* gespeelde rol gezegd wordt. Vroeger is die Vorst als het hoofd des opstands voorgesteld. Thans ziet men hem in den aanvang zich moeite geven, om voor de getrouwe nakoming der met de Engelschen geslotene kapitulatie te waken, terwijl hij later generaals gevangen neemt en vijandelijkheden tegen sir *Robert Sale* pleegt.

Wat de overige door de Engelschen in Afghanistan bezette steden betreft, zoo als Jellalabad, Ghizni, Kelat-i-Gheldji en Candahar, deze schijnen nog niet door de opstandelingen te zijn aangetast. Te Jellalabad waar de brigadier *R. Sale* op het laatst van October [illegible] gekwelsten was aangekomen, was de toestand [illegible] van gezegden generaal aanmerkelijk verbeterd; hij had een [illegible] uitstoptogt ondernomen, waardoor het garnisoen tot in [illegible] April van levensmiddelen voorzien was. — Volgens den *Overland Bombay Courier* had de generaal-majoor *Nott* in de nabijheid van Candahar een voordeel op het leger van den prins *Suffer-Jung* behaald. Van den anderen kant had de generaal *Wyld* eene [illegible] bij de engte van Khyber geleden. [illegible] vier regimenten door het Britsch-Indisch gouvernement met geforceerde marschen naar Afghanistan ter hulp der benaauwde troepen gezonden. Bij gezegde engte, zijnde de eenige weg langs welken het garnizoen van Jellalabad hulp kon toekomen, was hij echter door de Khybers teruggeslagen en genoodzaakt geweest met een aanzienlijk verlies af te trekken.

De noodlottige gebeurtenissen in Afghanistan hebben in Britsch Indie een diepen indruk gemaakt. De gouverneur-generaal had eene proclamatie uitgevaardigd, waarin men de tegenspoeden erkent, doch tevens verklaart, dat men de krachtige maatregelen zal nemen om het gevaar het hoofd te bieden en in het noodige te voorzien. In de drie presidentschappen van Indie zou ieder regiment infanterie met eene kompagnie vermeerderd worden, waardoor men eene versterking van 16000 man zou bekomen.

In Indie zelf heerschte de volmaaktste rust. — Lord *Ellenborough* was te Calcutta nog niet aangekomen.

— De jongste berigten uit Smirna tot den 19den Maart vermelden dat die stad op nieuw door een zwaren brand is geteisterd geworden.

— Ter beurze van heden (4 April) waren genoteerd: 5 pCt. 117,90; 3 pCt. 80,60; Nap. r. 107,05; Spanje 26; Rom. L. 106¼; Ned. 2½ pCt. 53⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den April.

Bij eene kabinets-order van 27 Maart jl., heeft Z. M. de Koning van Pruissen bepaald, dat alle nog in omloop zijnde staatsschuldbrieven, met uitzondering van die welke bij de ophanden zijnde 19de uitloting zullen uitgetrokken worden, tot een bedrag van 98,982,900 rijksdaalders, tot het tot standbrengen eener vermindering der rente van 4 ten honderd, op *drie en een half ten honderd* zullen worden opgezegd, om na zes maanden van het tijdstip der deswege uit te vaardigen bekendmaking, of in ieder geval op den 2den Januarij 1843 afgelost te worden.

— Bij kabinets-order van 30 Maart is de bezoldiging der tweede luitenants bij het Pruissische leger, van den 1sten Junij aanstaande af, verhoogd met *drie rijksdaalders* in de maand. „Dit geschiedt," zoo leest men aan het slot der kabinets-order, „in de vaste overtuiging, dat dit bewijs mijner welwillende zorg aan de bedoelde officieren ter nieuwe aanmoediging zal verstrekken, om, niet alleen op hun tegenwoordig standpunt ijverig werkzaam te zijn tot bevordering van orde en degelijkheid in het krijgswezen, maar ook een ieder voor zich zelven ernstig te streven naar het verwerven van die bekwaamheden en hoedanigheden, welke zij behoeven om eenen hoogeren rang te kunnen erlangen."

— Te Stockholm hebben den 20sten Maart ergerlijke tooneelen plaatsgevonden. Reeds lang had aldaar onder de lagere volksklasse groote verbittering geheerscht tegen den Engelschen methodisten-leeraar *Scott*, die, zoo als in ons nommer van 21 Maart gemeld werd, door de Luthersche geestelijkheid voor het consistorie van Stockholm aangeklaagd is, als beginselen verspreidende, schadelijk en strijdig met de in Zweden als godsdienst van staat erkende Luthersche godsdienst. Op gezegden dag [illegible], een Zondag, heeft het gemeen, vermoedelijk door [illegible] opgezet, het bedehuis overvallen, waar genoemde leeraar predikte, [illegible], de aanwezige leden zijner gemeente, vooral de vrouwen, [illegible] beleedigd, en de glazen van het bedehuis vernield. Waarschijnlijk zoude, hadde *Scott* zelf het offer der volkswoede geworden zijn, zoo het hem niet gelukt ware te ontsnappen en zijne woning te bereiken. Zoo het schijnt is de politie in gebreke gebleven om afdoende maatregelen tot handhaving der orde te nemen, zoodat de oploop geruimen tijd geduurd heeft. De regering en de beschaafdere standen, welke steeds de grootste verdraagzaamheid jegens andersdenkenden aan den dag leggen, hebben dit vooral met verontwaardiging vernomen en er is een streng onderzoek bevolen, om de schuldigen te ontdekken.

De heer *Scott* heeft inmiddels aangekondigd, dat de godsdienstoefening in het bedoelde bedehuis voorloopig geene plaats zal hebben.

ENGELAND.

LONDEN, den 2den April.

In den nacht van Zaturdag ll. is de stad Manchester wieder door een zwaren brand geteisterd. Het amphitheater van een troep paardenrijders is namelijk in vlam geraakt, en in minder dan anderhalf uur geheel vernield. Met veel moeite zijn de paarden gered, doch niets kon beletten, dat de brand ook eenige naastbijgelegen woningen [illegible], waarvan [illegible] zijn.

— De vereeniging die zich in het vorig jaar gevormd heeft tot beraming van de geschiktste middelen om de gemeenschap tusschen Engeland, Nieuw-Holland en China, door het leggen van een spoorweg over de landengte van Panama, of op eenige andere wijze, te bevorderen, en alzoo het tijdroovend omzeilen van Kaap Horn te vermijden, heeft dezer dagen weder eene bijeenkomst gehouden, waarin onderscheiden rapporten gelezen en aanspraken gehouden zijn, doch welke nog geene stellige resultaten heeft opgeleverd.

— [illegible] *Bible Society*, heeft [illegible] 900,942 bijbels verspreid, van welke [illegible] voor Engeland en zijne kolonien gestrekt hebben.

— Blijkens de jongste berigten uit de Vereenigde Staten, had de president eene bepaalde boodschap aan het Huis der vertegenwoordigers ingezonden over den finantiëlen staat des lands. Ten einde in het te kort op de financien en verschillende noodige uitgaven te voorzien, is door denzelven voorgeslagen, voor de vereischte som schatkistbiljetten uit te geven. De uitgaven voor de loopende drie maanden worden op 9½ millioen, het te kort op 3¼ millioen dollars begroot.

Eene tweede boodschap van den president was ingekomen, en be-

treft de betrekkingen met Engeland, bij gelegenheid van de gevangenneming en vrijlating van *Hogan*. De president geeft aan het congres het wenschelijke te kennen, om eenige wettelijke maatregelen te nemen, ten einde alle zoodanige regtsgedingen, waarin nationale vraagstukken opgesloten liggen, en welke voor de regtbanken der afzonderlijke Staten mogten aanhangig gemaakt worden, naar verkiezing der partijen, over te brengen naar de bondgenootschappelijke geregtshoven.

De toestand des handels te New-York was zeer ongunstig. Er heerschte een algemeene stilstand. Engelsche en Fransche manufacturen waren in het openbaar voor spotprijzen verkocht.

— Gisteren waren de 3 pCt. geo. 90⅞; Nederl. 2½ pCt 54¼; 5 pCt. 106⅞; Spanje Ardoin 24⅞; Brazilie 67¼.

BELGIE.

BRUSSEL, den 5den April.

Gisteren is de senaat weder vergaderd geweest. Op voorstel van den president is het ontwerp opzigtelijk de schadeloosstelling aan eene commissie van onderzoek gezonden; daarna heeft zich de kamer in geheim comité vereenigd.

— Zondag ll. is met groote plegtigheid, en in tegenwoordigheid van de Belgische bisschoppen, door Z. Emin. den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen, in die stad Mgr. *Fornari*, onlangs door den Paus tot aartsbisschop van Nicea verheven, als zoodanig gewijd. Eenige leden van het corps diplomatique, onze minister van buitenlandsche zaken en onderscheidene andere aanzienlijke personen hebben die plegtigheid bijgewoond, na den afloop van welke een luisterijk dejeuner in het hotel van onzen aartsbisschop heeft plaats gehad.

Z. M. de Koning heeft bij die gelegenheid aan den kardinaal-aartsbisschop van Mechelen het grootkruis der *Leopolds*-orde geschonken, en aan Mgr. *Fornari* een met brillanten bezetten Ring.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den April.

De *Staats-Courant* bevat een besluit van den 12den Maart, bepalende dat de onlangs tusschen Nederland en Belgie geslotene overeenkomst wegens onderstands- en verplegingskosten van behoeftigen in de Staatsblad zal worden geplaatst, en behelst tevens den tekst van gemelde overeenkomst.

— Uit 's Hage schrijft men van gisteren:

„Heden middag heeft, op het Paleis in het Noordeinde, door den Koning de aangekondigde uitwisseling van ringen plaats gehad, tusschen H. K. H. de Prinses, *Sophia* en Z. K. H. den Erfgroothertog *Saksen-Weimar-Eisenach*, in tegenwoordigheid van H. M. de Koningin en van de overige Leden der Koninklijke familie, alsmede van 's Konings Ministers, van de Hofstaten en van het Militaire Huis des Konings. Daarna is er groot gala-diner geweest. Bij gelegenheid dezer plegtigheden, is de voorgevel van het Paleis versierd geworden met het namencijfer der hooge Verloofden, en heeft zich op de binnenplaats de muzijk der grenadiers en der jagers doen hooren. Heden worden Hunne Majesteiten en de hooge Verloofden de gelukwenschen van het corps diplomatique en [illegible] die aan Hunne [illegible] zijn voorgesteld, ontvangen."

— Hunne Majesteiten de Koning en de Koningin, benevens de overige leden van het Koninklijk geslacht, worden thans bepaaldelijk aanstaanden Maandag, den 11 dezer, te Amsterdam verwacht.

— Volgens loopende geruchten zou de sedert een geruimen tijd gestaakte bevordering, loopende over de verschillende rangen en bij de onderscheidene wapens van het leger, als aanstaande moeten beschouwd worden.

— Bij Zijner Majesteits besluiten van den 1sten dezer, n°. 50 en 51, zijn in hunnen rang en ancienneteit bij het wapen der infanterie in Oost-Indie overgeplaatst de 1ste luitenants: *C. Stroo*, van het 4de regement infanterie; *J. J. A. Boon*, van het algemeen depôt der landmagt; *J. F. Gillet*, van het 10de regement infanterie; *J. C. H. J. de Veer*, van het 6de regement infanterie; *J. D. M.* [illegible] van het [illegible] regement infanterie, en *J. Liesz* van het [illegible] regement infanterie, de 2de luitenant: *A. P. F. de Stoff*, van het [illegible] regement infanterie.

— Door den Directeur-Generaal van Marine is ter kennis gebragt van de ouders of voogden, die voor hunne zonen of pupillen de admissie op het Koninklijk Instituut voor de Marine te Medemblik reeds hebben verzocht of alsnog wenschen te erlangen, dat, ter voldoening der bepalingen, vervat in het reglement voor het gezegde Instituut, in de eerste dagen der maand Junij dezes jaars, te Medemblik, een examen van adspiranten, zich bestemmende voor de zeedienst, zal plaats hebben, en dat, om daartoe te worden toegelaten, men zich per requeste aan het departement van marine, voor of uiterlijk op 1 Mei aanstaande, zal moeten aanmelden, met overlegging van de vereischte bescheiden, voor zoo ver die niet reeds vroeger [illegible] en bij voornoemd departement berustende zijn. Alvorens de toelating tot het examen plaats hebbe, zal door den chirurgijn [illegible] van het gezegde Instituut naauwkeurig worden onderzocht, of de adspiranten zijn van eene goede physieke gesteldheid en vrij van ligchaamsgebreken, welke hen voor de dienst ongeschikt maken.

— Uit Leyden wordt gemeld dat Z. K. H. de Erfgroothertog van Saksen-Weimar, vergezeld door HH. KK. HH. de prinsen *Alexander* en *Hendrik* der Nederlanden, die stad eergisteren met een bezoek vereerd en het japansch museum, dat nog onder het toezigt van den heer *van Siebold* staat, met groote belangstelling en blijken van kennis bezigtigd heeft.

— Men verzekert, dat onder de verschillende ontwerpen van wet, welke door het Gouvernement worden voorbereid, om bij de aanstaande hervatting der werkzaamheden aan de Staten-Generaal te worden aangeboden, ook die betrekkelijk den aan te leggen spoorweg van Maastricht naar de Pruissische grenzen behoort, en wel, zoo als men er bijvoegt, met een embranchement naar de kolenmijnen te Kerkerade.

— Naar men verneemt, zullen denkelijk nog dit jaar aan de zijde van de Lekkemeer de kolossale hefpompen worden gesticht, welke, door krachtige stoomwerktuigen in beweging gebragt, zullen worden gebezigd, om het water uit het naderhand af te sluiten Haarlemmermeer te malen. Met deze pompen zal worden beproefd, in hoe verre de uitkomst aan de berekening beantwoordt, en zoo deze proefneming, gelijk te verwachten is, voldoende wordt bevonden, zullen dergelijke werktuigen ook elders tot het bedoelde einde worden ingerigt.

— Alhier te lande ontvangen berigten, en [illegible] van de Kaap de Goede Hoop behelzen extracten uit brieven van Port Natal, tot 3 December loopende.

De geruchten dat Port Natal door engelsche troepen zou worden aangevallen bleven toen aldaar nog levendig, en alles werd te Natalie en Pietermauritsburg in staat van tegenweer gebragt. Het hoofdpunt van verdediging was een kasteel, met een fort, Nieuw Amsterdam genoemd, en met twaalf metalen stukken, acht- en twaalfponders, gewapend. Het leger der Boeren werd op ongeveer zevenduizend man begroot, en legde groote geestdrift aan den dag. Mogten de Boeren voor de overmagt moeten zwichten, dan hadden zij echter geen plan zich te onderwerpen, maar in kleine bentings de bosschen meer en meer in te dringen, en aldus den oorlog te voeren.

Het bestuur van Port Natal bestond uit de volgende heeren: *J. Boshoff*, president van den volksraad, *A. Pretorius*, *J. Wessels*, *J. Bradwell*, *L. Meijer*, *M. Marais*, *G. van Rooijen*, *C. Basinner*, *L. Badenhorst*, *S. Maritz*, *A. Spies* en *E. Potgieter*, leden van den raad; terwijl de stad Pietermauritzburg bestuurd werd door den landdrost *J. Boshoff* en de heemraden *P. Pretorius*, *J. Rasmus*, *P. Human* en *B. Pretorius*. De troepen stonden onder het bevel der heeren *B. Pretorius*, als hoofd-commandant, en *H. J. Lombaard*. Het bestuur over Natalië was zamengesteld uit de heeren *J. Meijer*, als hoofdlanddrost, benevens vier heemraden en een president; havenmeester en collecteur der douanen was de heer *S. Maritz*. Het dorp Weenen staat tot landdrost den heer *J. Spies*. Scheepsagenten te Port Natal waren de heeren *F. Ferreira*, *A. Smeets* en *Camp.*, *G. Cato*, *Cocqui en Behrens*, *J. F. Kahts* en *E. Morewood*.

— In het *Dagblad van 's Gravenhage* leest men:

„Voor eenige dagen is alhier in het licht verschenen het proefschrift eener Fransche vertaling van den brief van den heer *M. de Vries* aan *A. D. Schinkel*, over *Guichard's Notice sur le Speculum Humanae Salvationis*. De belangrijkheid van dit doorwrocht werk zal door geen bevoegden beoordeelaar in twijfel worden getrokken. De strijd, die sedert twee eeuwen wordt gevoerd over het vaderland der uitvinding van de boekdrukkunst, wordt daarin op een nieuw; voor Hollands eer hooger gestemd, weer overgebragt, dat der historie namelijk, en de heer *de Vries* heeft met onomstootelijke bewijzen de geloofwaardigheid van het verhaal van *Junius* gestaafd, en voldingend bewezen, dat Holland zijne aanspraak op de eer der uitvinding nog niet behoeft te laten varen. De rijke vruchten van de nasporingen van een geheel leven zouden echter voor het buitenland, dat in de hevigste in onzen strijd is gewikkeld, verloren gaan, daar de heer *de Vries* zich bediende van zijne, helaas! te weinig verspreide, moedertaal. Het is daarom een gelukkig denkbeeld te noemen van den heer onder-bibliothecaris der Koninklijke Bibliotheek, *J. J. F. Noordziek*, dat van zijn Hollandsch hart en zijnen ijver voor het vak zijner keuze getuigt, om dit belangrijke werk in een Fransch gewaad ook voor de buitenlanders toegankelijk te maken. Men mag zich overtuigd houden, dat deze vertaling eenen grooten invloed op den stand van [illegible] het [illegible] geschil zal uitoefenen, vooral daar het [illegible] belangrijkheid heeft gewonnen, naardien de heer *Noordziek* gebruik heeft kunnen maken van aanzienlijke toevoegselen en verbeteringen, waarmede de schrijver zelf zijn werk heeft aangevuld."

186ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

Tweede Klasse.

1e Trekking. N°. 9187, *f* 2500; N°. [illegible] 1500; N°. 10022, 23607, ieder *f* 1000.

2e — N°. 3980, 12380, 12880, ieder *f* 1000.

3e — N°. 5616, *f* 1000.

4e — N°. 20991, *f* 20,000; N°. 13009, *f* 7500; N°. 11093, *f* 1500; N°. 1395, *f* 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (5 *April*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 52, een zest.; dito 5 pCt. 101½, ¼; Kansbill. 26¼; Syndik. 4½ pCt. 93; dito 3½ pCt. 77; Handelm. 156⅝ ¾; O. I. 5 pCt. 99; Ardoins 21⅛, een zest., 21; dito Coupons 26½; oude Russen 105¾; dito 4 pCt. 89; Amerika Bankactien 6½; Bras. 69.

, Heden avond ten 11 ure, overleed alhier, onze geliefde *Tweede* Dochter JOHANNA MARGARETHA, in den ouderdom van 27 jaren en ruim 7 maanden.

W. VAN PUTTE,
F. VAN PUTTE,
(Geb. WEIBEL.)

BREDA, den 3. April 1842.

, Indien er nog ERFGENAMEN in leven zijn van den in de W. I. overledenen Heer GEORGE LODEWIKUS DEES, Zoon van HENDRIK DEES en ADRIANA SCHROEVERS, geboren te *Oosterhout* den 3 Maart 1797 en woonachtig geweest in 1817 te *Breda*, gelieve hiervan opgave te doen met *franco brieven* onder Letter S, bij de boekhandelaars M. SCHOONEVELD & ZOON te *Amsterdam* in de Beursstraat N°. 1.

, De Hooge Raad der *Nederlanden* heeft op den 16. Maart 1842, aan JOHANNES RAPHELS, zonder beroep, wonende te *Breda*, verleend Brieven van meerderjarig verklaring, welke bij besluit van den 25. Maart 1842, N°. 73, door den Koning goedgekeurd zijnde, al de regten geven, bij de Wet aan meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 418 van het Burgerlijk Wetboek.

KLEIJN,
Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Breda.

Pensionnaat van Eeckeren,

thans onder 't bestuur van A. VAN DE POEL *en eertijds van* Mr. RUYSEVELTS.

Dit Gesticht is gelegen een uur ten noorden van *Antwerpen* en ingerigt voor Roomsch Katholijke Jongelingen. Het is sedert vele jaren, vermaard door het Fransch-Engelsch, schrijven en het grondig onderwijs in de Fransche taal. Men leert er tevens de Engelsche taal, het Boekhouden, Rekenen en al wat eene goede Opvoeding vordert.

De eerwaarde Heer Pastoor der plaats verleent zijne medewerking in het onderwijs der Christelijke Leering. De prijs is 148 gulden voor 't geheele jaar.

Meer uitgebreide Prospectussen zijn met *Franco-Brieven* gratis verkrijgbaar bij de GEBROEDERS VAN DER VLEET te *Breda*.

, In het gewezene huis van den Heer CRETIEN, Veemarktstraat, zijn te bekomen FIJNE LIKEUREN en MINERALE WATEREN.

J. v. D. STEENSTRAATEN,
Apotheker.

JOSEPH TOUTSEUL,

FABRICANT IN PARAPLUIS, *Brugstraat N°. 17*,

heeft de eer zijnen Stadgenooten te berigten, dat hij voorzien is van een zeer schoon Assortiment PARASOLS en OMBRELLO'S À LA MARQUISE, tot de laagste prijzen.

DOMEIN-GOEDEREN

VAN

Z. K. H. den Prins FREDERIK DER *Nederlanden*.

PROVINCIE NOORD-BRABANT.

RENTAMBTEN

NIEUWVAART EN ZWALUWEN.

De RENTMEESTER der Domein-goederen van Z. K. H. Prins FREDERIK der *Nederlanden*, te *Klundert*, zal, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, van het openbaar aanbesteden [illegible] des voormiddags ten *tien* ure, ten Huize van CORNELIS NELEMANS, binnen de *Klundert*, aan den minstaannemende Besteden:

Het maken van een AARDEWEG met een ZANDSPOR, en het daarop leggen van eene BESTRATING van KLINKERMOPPEN van af de *Keistraat* te *Klundert* ter lengte van 200 Ellen.

Het Bestek en Konditiën van Aanbesteding, liggen ter lezing, zoo ten Kantore van voornoemden Rentmeester, als in de Herberg van CORNELIS NELEMANS, terwijl ook nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Rentmeester voornoemd, en bij den Bestekmaker en Opzigter CORNELIS KORTEWEG Az. te *Klundert*, welke laatstgenoemde de verlangd wordende aanwijzing in *loco* doen zal.

KLUNDERT, den 18. Maart 1842.

De Rentmeester voornoemd,
L. H. RIJSTERBORGH.

, PUBLIEKE VERHURING, van de WEI- en HOOILANDEN van den extra schoonen veel Grasgevenden en hoog ontkaden Polder, genaamd de Tongplaat, liggende op het Bergsche Veld, op Maandag den 18 April 1842, des voormiddags ten elf ure, in het polderhuis van de Tongplaat.

Onderrigting te bekomen bij den Agent W. GEVAERTS, te Dordrecht, den Opziener J. KELLER, te Lage Zwaluwe, en bij den Kooiman, op de Tongplaat.

Zegt het voort.

, Bij F. C. H. BUCHLI FEST, te *Amsterdam*, is van de pers gekomen:

WAARIN IS HET

ROOMSCH-CATHOLICISMUS

onderscheiden van het

REINE CHRISTENDOM?

Eene allerbelangrijkste vraag, beantwoord in bijdragen, door J. DE MARLE en VON BALITSKI, vroeger Roomsch-Catholijke, thans Evangelische Christenen.

PRIJS f 2,40.

Dit werk is te bekomen bij alle solide Boekhandelaren.

☞ Men zie Rec. in de Evang. Kerkbode 1842 N°. 13 en Alg. Letterl. Maandschrift 1842 April.

, Bij BROESE & COMP. te *Breda*, is van de pers gekomen en aan de H. H. Inteekenaren verzonden:

DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT VOOR HET NEDERLANDSCHE LEGER.

TIENDE DEEL. *MAART* 1842. N°. 9.

INHOUD:

1°. Verhaal van den Palembangschen Oorlog van 1819—1821, door A. Meis, *Kapitein-Adjudant bij den Generaal-Majoor, Kommandant van het Nederlandsch Oost-Indische Leger.* (Vervolg van N°. 8.) — 2°. De Bevordering van Kapitein tot Staf- of Hoofd-Officier. — 3°. [illegible] Bijlage, bevattende de laatste Bepalingen, Overplaatsingen en Benoemingen bij het Leger.

Bij Bovengemelden zijn de volgende [illegible]:

SAINT-JOSEPH (Antoine de). Concordance entre les codes civils étrangers et le code français. 1 vol. in-8°. . . . . f [illegible]

PARDESSUS. Cours de droit commercial. 3 vol. in-8°. Le 1e vol. est en vente. Prix du volume. . . . . f 3,00.

SUE (Eugène). Mathilde, mémoires d'une jeune femme. 7 volumes in-18. . . . . f 10,50.

POUJOULAT. Histoire de Jérusalem; tableau religieux et philosophique. 2 vol. in-8°. . . . . f 5,20.

BOURDONNAIS (de La). Traité du jeu des échecs. 1 volume in-8°. Prix . . . . f [illegible]

COMTE (Ch.). Traité de la propriété. 1 vol. in-8° à deux colonnes, nouvelle édition. . . . . f [illegible]

ANCELOT (Mme). Émerance. 2 vol. in-18. . . . . f 2,70.

DUMAS (Alex.). Le Speronare. 2 vol. in-18. Prix . . f 2,70.

— Excursions sur les bords du Rhin. 2 vol. in-18. . f 2,70.

SANDEAU (Jules). Le docteur Herbeau. 2 vol. in-18. . f 2,70.

SAND (George). Horace. 2 vol. in-18. . . . . f 2,60.

BALZAC. Ursule Mirouet. 2 vol. in-18. . . . . f 2,60.

GOTTIS (Mme de). Le Tasse et la princesse Éléonore d'Este. 2 vol. in-18. . . . . f [illegible]

POLAIN (archiviste). Liége pittoresque. 1 vol. in-8°. . f 2,80.

— Esquisses historiques de Liége. 1 vol. in-8°. . . f 2,[illegible]

SAND (George). Valentine. 2 vol. in-18. . . . . f 2,60.

— Lettres d'un voyageur. 2 vol. in-18. . . . . f 2,[illegible]

CAPPELLE (Marie, veuve Lafarge). Mémoires, tomes 1 et 2, in-18. . . . . f 1,[illegible]

BERNARD (Ch. de). Le paratonnerre. 1 volume in-18. . f [illegible]

SOR (Mme de). La plus heureuse femme du monde. 1 volume in-18. . . . . f 1,35.

SOULIÉ (Frédéric). Marguerite, tome 1er. in-18. . . f 1,[illegible]

BALZAC. Mémoires de deux jeunes mariées; le 1er vol. est en vente, prix le vol. in-18. . . . . f [illegible]

[illegible]

SOULIÉ (Frédéric). Le Bananier. [illegible] . . f 1,35.

COLET (Mme Louise). La jeunesse de Mirabeau. 1 vol. in-18. f 1,30.

LACROIX (Jacob le Bibliophile). Le [illegible] de Chaville. 1 vol. in-18. . . . . f 1,30.

SANDEAU. Mademoiselle de Kérouare. 1 vol. in-18. . f 1,30.

VALERY. L'Italie confortable, manuel du touriste, revu et considérablement augmenté, [illegible] les voyages historiques, littéraires et artistiques du même auteur, [illegible]. 1 vol. in-18 avec une carte de l'Italie. . . . . f 1,80.

GUENOT. (Le comte). Physiologie du goût. 1 vol. in-18. f 0,45.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.